

www.oljan.fo

Jan Müller

11 - 02 - 2013

Føroyingar lut í grønlandsku oljuleitingini

Hóast oljuleitingin í Grønlandi varð fyrri stórum afturstigi, tá skotska oljufelagið Cairn Oil gjørði av at leggja leitingina á hillina eftir fleiri miseydnaðar leitibrunnar, hava fleiri altjóða oljufeløg tó framvegis stóran áhuga fyrri grønlandsku undirgrundini. Og nú áhugin fyrri at vera partur av framtíðar olju- og námsvinnu í Grønlandi er vaksandi hevur spurningurin eisini stungið seg upp, í hvønn mun føroyskar fyrirøkur kunnu vera við í hesi spennandi gongd. Herfyrri varð fundur í Vinnuhúsinum, har umboð fyrri føroyskar vinnufyrirøkur, harímillum fyrirøkur, sum hava tilknýti til olju- og fráländavinnuna, umrøddu spurningin, hvussu Føroyar kunnu vera virkin partur av stóru vinnumenningini í Grønlandi. Á fundinum varð avtalað at fyrireika ferð fyrri føroyskum vinnulívsfólki til Grønlands í vár. Nú tekur Vinnuhúsið málið upp á síni heimasíðu, har tað m.a. vísir á, at føroysk feløg innan veitingar og vaktarskip, loftvegis flutning og útvegan av arbeiðsmegi longu eru í gongd við at staðfesta seg sum veitarar hjá norskari olju- og gassleiting í Arktis. Hetta vil eisini verða viðkomandi fyrri olju- og gass leitivirksemið í Grønlandi, skrivar Vinnuhúsið og heldur, at nýggju móguleikarnir hjá eitt nú føroyskum fráländareidarium kunnu gerast veruleiki komandi árin, tá stór altjóða oljufeløg fara undir kanningar og helst eisini at bora brunnar bæði í Vestur- og Eysturgrønlandi. Stórir móguleikar í Grønlandi Tað eru stórir móguleikar í Grønlandi, og serliga er tað stóra olju- og gassríkidømið og nøgdin av sjáldsomum mineralum, sum grønlandskir myndugleikar, umframt bæði grønlandsk og útlendsk vinna vísa áhuga sigur Vinnuhúsið og heldur fram - Av tí, at Arktis bráðnar og verður alt meira ísfrítt, verða fleiri nýggj øki atkomilig fyrri ráevnisvinnu í Grønlandi. Samstundis økist eftirspurningurin í heiminum eftir hesum evnum. Tískil eru fleiri feløg farin undir at gera fyrireikingar í Grønlandi. Hetta eru risa

verkætlanir, har brúk er fyri nógvum serkunnleika. Serliga eru tað fyrítøkurnar London Mining, sum er fíggað av kinverskum íleggjarum, amerikanska Alcoa og avstralska Greenland Minerals & Energy Ltd., sum eru virknar í Grønlandi í løtuni. Hesar verkætlanir eru ikki eindømi. Grønlandska sjálvstýrið hevur givið fleiri enn 100 leitingarloyvi. Hesi loyvi eru eftir ymiskum ráevnum, alt frá gull og gimsteinum, til uran og olju. Tað kann vera trupult at skilja, hvussu stórar hesar verkætlanir eru, tí tær eru av einari stødd, sum froyingar als ikki eru vanir við. Tær triggjar omanfyri nevndu verkætlanirnar hava tilsamans ein verkætlanarkostnað á umleið 50 milliardir krónur. Oljuvinna Oljufelagið Cairn Energy hevur leitað eftir olju í Grønlandi. Staðfest var, at olja er, men eisini, at nøgdirnar ikki vóru mettar at vera vinnuliga burðardyggar. Felagið nýtti yvir 3 milliardir krónur í oljuleitingar tilgongdini. Seinastu tíðina er virkseimið innan oljuvinnu í Grønlandi tó linkað nakað. Feløg so sum Exxon Mobil, Chevron, Statoil og Maersk Oil eru tó framvegis áhugað, og kanningar verða eisini gjørdar í ár. Tó eru útlitini ikki líka góð fyri oljuvinnuna í Arktis nú, sum tey vóru fyri bert fáum árum síðani. Tað er serliga økta kappingin frá shale gass úr USA, saman við varsemi eftir Deepwater Horizon lekan, ið ger seg galdandi. Føroyskir móguleikar Føroysk feløg innan veitingar og vaktarskip, loftvegis flutning og útvegan av arbeiðsmegi eru longu í gongd við at staðfesta seg sum veitarar hjá norskum olju- og gassleitum í Arktis. Hetta vil eisini verða viðkomandi fyri olju og gass leitingarvirkseimið í Grønlandi. Námsverkætlanirnar í Grønlandi krevja útbygging av infrakervinum við nýggjum vegum, havnum og flogvøllum. M.a. MT Højgaard í Grønlandi væntar sær nógv av hesum ætlanum, og eingin ivi er um, at føroysk feløg eiga at gera vart við seg, bæði byggifeløg og verkfrøðingafeløg. Tað er tó av týðningi at gera sær greitt, at her er talan um veitingar til útbyggingar av infrakervinum og ikki námi sjálv. Tá stóru verkætlanirnar fara í gongd, verður pláss fyri fleiri fyrítøkum á grønlandska marknaðinum innan alt slag av tænastrum. Her verður hugsað um tænastruveitingar til fiskivinnuna, umframt atferðavinnan eisini kann finna vinnumóguleikar har. Air Greenland og Norlandair vænta sær nógv virkseimi frá hesum verkætlanum, serliga við at flyta námsarbeiðarar, matvøkur og annað, ið ikki er egnað til sjóflutning. Harumframt er tørvur á tænastrum innan førleikamenning, búskap og lögfrøði, skrivar Vinnuhúsið í áhugaverdu greinini á heimasíðu tess. Myndir Føroysk frálandareidari hava longu royndir frá arbeiði í Norðurhøvum. Í fjør var Thor Assister veitingarskip hjá norskum seismikkskipi, ið gjørdi kanningar við Jan Mayen. Her verður Thor Assister lastað við vørum til Artic Explorer, sum stóð fyri kanningunum og sum hevði stóð í Havn. Oljuleiting fer skjótt at taka seg upp aftur í Grønlandi, og tá hava eisini føroyskar fyrítøkur móguleikan at vera partur av gongdini eins og tey hava nógv aðrastaðni á heimsins høvum.